

DOMSTOLENS DOM
7. juli 1992 *

I sag C-369/90,

angående en anmodning, som Tribunal Superior de Justicia de Cantabria (Spanien) i medfør af EØF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Mario Vicente Micheletti m.fl.

mod

Delegación del Gobierno en Cantabria,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 3, litra c), artikel 7, 52, 53 og 56, såvel som af Rådets direktiv 73/148/EØF af 21. maj 1973 om ophævelse af rejse- og opholdsbegrænsningerne inden for Fællesskabet for statsborgere i medlemsstaterne med hensyn til etablering og udveksling af tjenesteydelser (EFT L 172, s. 14) samt af tilsvarende bestemmelser i den afledte ret vedrørende den frie bevægelighed og frie etableringsret for personer,

har

DOMSTOLEN

sammensat af præsidenten, O. Due, afdelingsformændene F. A. Schockweiler, F. Grévisse og P. J. G. Kapteyn samt dommerne G. F. Mancini, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Diez de Velasco, M. Zuleeg og J. L. Murray,

generaladvokat: G. Tesauro

justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl,

* Processprog: spansk.

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

- Mario Vicente Micheletti ved Procuradora de los Tribunales María del Carmen Simón-Altuna Moreno og advokat Miguel Trueba Arguiñarena, Cantabria

- den spanske regering ved Director General de Coordinación Jurídica e Institucional Comunitaria Carlos Bastarreche Sagües og Abogado del Estado Antonio Hierro Hernández-Mora, Servicio Jurídico del Estado ante el Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas, som befuldmægtigede

- den italienske regering ved professor Luigi Ferrari Bravo, chef for Udenrigsministeriets servizio del contenzioso diplomatico, som befuldmægtiget, bistået af Avvocato dello Stato Pier Giorgio Ferri

- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent Étienne Lasnet, og Daniel Calleja, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at sagsøgeren i hovedsagen, den spanske regering ved Gloria Calvo Díaz, som befuldmægtiget, og Kommissionen har afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 3. december 1991,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 30. januar 1992,

afsagt følgende

Dom

- 1 Ved kendelse af 1. december 1990, indgået til Domstolen den 14. december 1990, har Tribunal Superior de Justicia de Cantabria (Spanien) i medfør af EØF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af EØF-traktatens artikel 3, litra c), artikel 7, 52, 53 og 56 såvel som af Rådets direktiv 73/148/EØF af 21. maj 1973 om ophævelse af rejse- og opholdsbegrænsningerne inden for Fællesskabet for statsborgere i medlemsstaterne med hensyn til etablering og udveksling af tjenesteydelser (EFT L 172, s. 14).
- 2 Spørgsmålet er blevet rejst under en retssag mellem Marco Vicente Micheletti og Delegación del Gobierno en Cantabria. Micheletti har dels argentinsk statsborgerskab, dels italiensk statsborgerskab, som er opnået i henhold til artikel 1 i lov nr. 555 af 13. juni 1912 (GURI af 30.6.1912), som ændret ved artikel 5 i lov nr. 123 af 21. april 1983 (GURI af 26.4.1983), hvorefter børn med italiensk far eller mor er italienske statsborgere.
- 3 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at det spanske Ministerium for Undervisning og Videnskab den 13. januar 1989 godkendte Micheletti's argentinske tandlægeeksamen i overensstemmelse med en spansk-argentinsk kultursamarbejdsaftale. Den 3. marts 1989 indgav Micheletti ansøgning til de spanske myndigheder om en foreløbig opholdstilladelse for en statsborger i Fællesskabet og vedlagde gyldigt italiensk pas, udstedt af det italienske konsulat i Rosario (Argentina). Den 23. marts 1989 meddelte de spanske myndigheder ham den ansøgte tilladelse for en periode på 6 måneder.
- 4 Inden denne periode udløb, indgav Micheletti ansøgning til de spanske myndigheder om at få udstedt en endelig opholdstilladelse for en statsborger i Fællesskabet med henblik på at etablere sig som tandlæge i Spanien. Da både denne ansøgning og en administrativ klage, som Micheletti senere indgav, blev afvist, indbragte han

et søgsmål for den forelæggende ret med henblik på at få annulleret myndighedernes afgørelse, at blive kendt berettiget til at få udstedt opholdstilladelsen for en statsborger i Fællesskabet for at kunne udøve nævnte erhverv og ligeledes at få udstedt opholdstilladelser til sine familiemedlemmer.

5 Det bemærkes, at de spanske myndigheders afslag var baseret på artikel 9 i den spanske Código Civil, der i tilfælde af dobbelt udenlandsk statsborgerskab foreskriver, at statsborgerskabet i det land, hvor den pågældende havde sin sædvanlige bopæl inden flytningen til Spanien, er afgørende, hvilket i sagsøgeren i hovedsagens tilfælde vil sige det argentinske statsborgerskab.

6 Da den forelæggende ret fandt, at sagens udfald afhang af fortolkningen af fællesskabsretten, har den udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Kan traktatens artikel 3, litra c), og artikel 7, 52, 53 og 56, såvel som direktiv 73/148/EØF og de hertil svarende bestemmelser i den afledte ret vedrørende den frie bevægelighed og frie etableringsret for personer, fortolkes således, at de er forenelige med — og dermed tillader anvendelse af — en national lovgivning, der ikke anerkender de 'EF-rettigheder', der er forbundet med status som statsborger i en anden EØF-medlemsstat, blot fordi den pågældende samtidig har statsborgerskab i et tredjeland og dér har haft sin sædvanlige bopæl, seneste bopæl eller faktiske bopæl?«

7 Hvad nærmere angår de faktiske omstændigheder i hovedsagen, retsforhandlingernes forløb og de skriftlige indlæg, der er indgivet til Domstolen, henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

- 8 Med det præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om fællesskabsrettens bestemmelser om etableringsfrihed er til hinder for, at en medlemsstat nægter en statsborger i en anden medlemsstat, der samtidig har statsborgerskab i et tredjeland, retten til fri etablering med den begrundelse, at han efter lovgivningen i værtslandet anses for statsborger i tredjelandet.
- 9 Med henblik på besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål, må det understreges, at efter traktatens artikel 52 er personer, der har status som »statsborger i en medlemsstat«, omfattet af retten til fri etablering.
- 10 Fastlæggelsen af kriterierne for erhvervelse og fortabelse af statsborgerskab hører efter folkeretten under medlemsstaternes kompetence, idet de herved skal overholde fællesskabsretten. Derimod må en medlemsstat i sin lovgivning ikke begrænse virkningerne af en anden medlemsstats tildeling af statsborgerskab ved at kræve yderligere betingelser for anerkendelse af dette statsborgerskab, når det drejer sig om udøvelse af de i traktaten hjemlede grundlæggende friheder.
- 11 Traktatens artikel 52 kan derfor ikke fortolkes således, at medlemsstaterne over for en statsborger i en anden medlemsstat, der samtidig er statsborger i et tredjeland, må gøre anerkendelsen af den pågældendes status som statsborger i Fællesskabet betinget af, at han f.eks. har sædvanlig bopæl på førstnævnte stats område.
- 12 Dette gør sig desto mere gældende, når det tages i betragtning, at det personelle anvendelsesområde for fællesskabsreglerne vedrørende etableringsfriheden ellers ville kunne variere fra medlemsstat til medlemsstat.

- 13 I overensstemmelse med denne fortolkning bestemmes det i nævnte direktiv 73/148, at medlemsstaterne skal tillade, at de i direktivets artikel 1 nævnte personer rejser ind på deres område alene mod forevisning af et gyldigt identitetskort eller pas (artikel 3), og at de til disse personer og til de i artikel 4 nævnte personer udsteder opholdstilladelsen eller opholdsbeviset alene mod forevisning af det dokument, hvorpå de er rejst ind på den pågældende medlemsstats område (artikel 6).
- 14 Når de pågældende personer foreviser et af de i omtalte direktiv 73/148 nævnte dokumenter med henblik på at godtgøre deres status som statsborger i en medlemsstat, kan de øvrige medlemsstater ikke nægte at anerkende denne status med den begrundelse, at den pågældende samtidig har statsborgerskab i et tredjeland, der i henhold til værtslandets lovgivning går forud for statsborgerskabet i medlemsstaten.
- 15 Det præjudicielle spørgsmål må herefter besvares med, at fællesskabsrettens bestemmelser vedrørende fri etableringsret er til hinder for, at en medlemsstat afviser at yde denne frihed til en statsborger i en anden medlemsstat, som samtidig er statsborger i et tredjeland, med den begrundelse, at han ifølge lovgivningen i opholdsstaten betragtes som statsborger i et tredjeland.

Sagens omkostninger

- 16 De udgifter, der er afholdt af den spanske regering, den italienske regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Tribunal Superior de Justicia de Cantabria ved kendelse af 1. december 1990, for ret:

Fællesskabsrettens bestemmelser vedrørende fri etableringsret er til hinder for, at en medlemsstat afviser at yde denne frihed til en statsborger i en anden medlemsstat, som samtidig er statsborger i et tredjeland, med den begrundelse, at han ifølge lovgivningen i opholdsstaten betragtes som statsborger i et tredjeland.

Due	Schockweiler	Grévisse	Kapteyn
Mancini	Kakouris	Moitinho de Almeida	
Rodríguez Iglesias	Diez de Velasco	Zuleeg	Murray

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 7. juli 1992.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

O. Due
Præsident